

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov - kompetanseregler mm

Buskerud fylkeskommune har følgende synspunkter på forslagene.

2 Kompetansekrav for undervisning

Ny § 10-1 andre ledd: Her innføres et nytt krav om å ha relevant kompetanse i de fag det skal undervises i. For barnetrinnet gjelder dette nye kravet kun for fagene norsk/samisk og matematikk. For samisk gjelder dette kun samisk som førstespråk.

Forslaget støttes.

Ny § 10-1 tredje ledd: Det fastslås at kravet til kompetanse for å undervise ikke gjelder for de som midlertidig tilsatt, for de som er tilsatt på vilkår, og for de som før denne bestemmelsen med forskrifter trådte i kraft, hadde kompetanse som da tilfredsstilte kravene.

Forslaget støttes.

Ny § 10-1 fjerde ledd : For skoler med små ungdomstrinn åpnes her for å fravike kravet om kompetanse for undervisning. Med færre enn 5 årsverk menes inntil 5 undervisningsstillinger (500%) inklusive tid til funksjonsoppgaver som utløser redusert leseplikt fastsatt i sentrale tariffavtaler mellom partene (kontaktlærer, rådgiver/sosiallærer og kontaktlærer for elevrådet). For å kunne fravike kravet er det en forutsetning at dette er nødvendig.

Forslaget støttes, men vi har noen merknader. I høringsnotatet brukes det som argument at krav til fagkompetanse for å undervise, i verste fall vil kunne medføre nedbygging av små grendeskoler i distriktene. Samtidig understrekes lærernes betydning for elevens læring, mestring og gjennomføring. At lærere har god faglig og metodisk kompetanse, beskrives som avgjørende. Forslaget om fravik kravet i små ungdomsskoler kan derfor medvirke til systematiske kvalitetsforskjeller mellom små og større skoler. Ifølge høringsnotatet er det i overkant 400 skoler på ungdomstrinnet med et elevtall under 60.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Postboks 3563
N-3007 Drammen

Besøksadresse
Haugesgt. 89, 3019 Drammen
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
+ 47 32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
+ 47 32 80 85 08

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Ny § 10-1 femte ledd: Også for andre skoler enn små ungdomsskoler kan skoleeier om nødvendig beslutte at enkeltlærere kan undervise uten å ha oppfylt kravet til kompetanse. Det må her fattes en konkret beslutning for hver lærer det gjelder. Det må også tas stilling til dette for hvert nye skoleår. Forslaget gjelder skoler som ikke har nok lærere som fyller kompetansekrav til undervisning i faget. **Forslaget støttes, men vi har noen merknader. Høringsnotatet gir en god drøfting av argumentene for at kravet kan fravikes. Hensynet til at endringer i lov- og forskrift ikke skal gi grunnlag for oppsigelser veier tyngst. Åpningen for fravik kan likevel innebære en uthuling av de skjerpede kompetansekravene. Vi anbefaler derfor at forutsetningene for fravik blir tydeliggjort i forskrifts form.**

Endring i § 10-6: Mellombels tilsetjing. Det foreslås en presisering av at denne bestemmelsen gjelder kompetansekrav for tilsetjing. Endringen er ikke ment å skulle innebære noen realitetsendring. **Vi har ingen merknader.**

Ny § om tilsetjing på vilkår: Denne paragrafen erstatter § 14-5 i gjeldende forskrift til opplæringslova og gjøres gjeldende for både grunnskole og videregående skole og utvides fra å gjelde krav om pedagogisk og yrkesteoretisk utdanning innen yrkesfag til å gjelde lærerkandidater i grunnskole og videregående skole som ikke har endelig avsluttet sin utdanning på tilsetjingstidspunktet. Dersom utdanningen ikke fullføres innen avtalt tidsfrist, faller grunnlaget for tilsetjing bort ved fristens utløp. Det forutsettes likevel at den som er tilsatt på vilkår, sies opp på ordinær måte under henvisning til denne paragrafen.

Forslaget støttes.

Høringsnotatet varsler at det vil bli foreslått å innføre krav om 30 relevante studiepoeng for å undervise i norsk/samisk og matematikk på barnetrinnet (1-7 årstrinn). For ungdomstrinnet (8-10 årstrinn) vil det bli foreslått krav om 60 relevante studiepoeng for å undervise i norsk/samisk, matematikk og engelsk og 30 relevante studiepoeng for å undervise i øvrige fag, og i videregående skole vil det bli foreslått krav om 60 relevante studiepoeng for å undervise i alle fag. For enkelte spesielle fag, som prosjekt til fordypning og utdanningsvalg, vil det imidlertid i forbindelse med forskriftsarbeidet måtte vurderes nærmere hva som skal regnes som relevant undervisningskompetanse. Tilsvarende må det i forhold til yrkesfag vurderes om 11 det er behov for særskilte ordninger, særlig for den gruppen lærere som i dag kan tilsettes uten krav til studiepoeng.

Departementet ønsker at høringsinstansene særlig uttaler seg om hvorvidt de mener at nye kompetansekrav knyttet til undervisningen i de enkelte fag, bør innføres på alle trinn og i alle fag.

Buskerud fylkeskommune avventer høring på endelige forslag, men synes i utgangspunktet forslagene slik de beskrives over er gode.

Høringsinstansene blir særlig bedt om sitt syn på hvorvidt kompetansekravene for undervisning bør gjelde for midlertidig tilsatte.

Buskerud fylkeskommune mener at kompetansekravene for undervisning ikke bør gjelde for midlertidig ansatte. Høringsnotatet anfører gode argumenter for det.

3 Fylkeskommunalt norsk videregående tilbud i utlandet

Departementet foreslår at det i opplæringslova § 1-2 om lovens virkeområde tas inn et nytt fjerde ledd der departementet etter søknad fra fylkeskommunen kan gi tillatelse til at opplæringslova anvendes utenfor riket, slik at en norsk fylkeskommune kan stå ansvarlig for en videregående skole i utlandet der formålet er at elevene skal få norsk vitnemål når opplæringen er fullført og bestått.

Vi har ingen merknader til forslaget.

4 Rett til utvidet opplæringstid i private videregående skoler

Departementet foreslår en lovendring der elever med rett til to år ekstra på videregående skole gis anledning til å ta disse årene på privat skole så langt tilsvarende rettighet følger av privatskolelova. Vilkårene for å ha slik rett foreslås det ingen endring i. Det er også fortsatt fylkeskommunen som skal fatte vedtak om dette.

Vi har ingen merknader til forslaget.

5 Politiattest

Buskerud fylkeskommune støtter forslaget om at lovhjemmel om politiattest bør gjelde "skolelignende aktivitetstilbud" og presiseringen i lovteksten "aktivitetstilbud i regi av kommune eller fylkeskommune med karakter av opplæring." Det bør imidlertid presiseres at dette også gjelder skolelignende aktivitetstilbud som gjennomføres i **skoleferier**. (for eksempel sommerskole).

Fylkeskommunen støtter departementets forslag om en egen lovregulering for sitt område.

Fylkeskommunen er av den oppfatning at det bør stilles samme krav til politiattest til den som underviser i grunnskole, ordinær videregående skole og skolelignende aktivitetstilbud.

Det vil etter vår oppfatning være unaturlig dersom lovverket presiserer at en person som er dømt for seksuelle overgrep ikke skal bli tilsatt i grunnskolen, mens det i videregående opplæring kan være opp til ansettelsesansvarlig å vurdere.

Vi foreslår også at dette gjelder seksuelle overgrep generelt og at begrensningen "mot mindreårige " fjernes. Dersom en person er dømt for seksuelle overgrep, uavhengig av om overgrepet skjer mot mindreårige eller ikke, er dette et forhold som er av en så alvorlig karakter at vedkommende ikke bør tilsettes i verken grunnskole eller videregående opplæring.

Det innebærer at lovteksten i § 10-9, annet ledd etter vår oppfatning bør lyde: "Personar som er dømde for seksuelle overgrep, kan ikkje bli tilsette i grunnskole **eller vidaregåande opplæring**."

§10-9 første ledd:

Fylkeskommunen støtter forslaget om at flere lovovertrедelser skal anmerkes på politiattesten enn tidligere, og at volds-, rans- og narkotikaforbrytelser medtas.

6 Oppdateringer i tilsynsbestemmelsen som følge av generell gjennomgang av særlovshjemler for statlig tilsyn med kommunene

§14-1 Statleg tilsyn

Første ledd tydeliggjør at statlige tilsyn med kommuner og fylkeskommuner er rene lovlighetstilsyn, noe som i seg selv ikke innebærer endring i rettstilstanden. Tilsynsmyndigheten blir liggende hos fylkesmannen, som kan instrueres av Kunnskapsdepartementet eller Utdanningsdirektoratet innenfor eget

sektorområde, herunder også innbefattet omgjøring av fylkesmannens vedtak etter forvaltningslovens § 35 eller liknende.

Vi har ingen merknader til dette.

§14-2 Statleg råd og rettleiing

Omredigeringen gjør det klart at statlig råd og veiledning er noe annet enn tilsyn.

Buskerud fylkeskommune synes det er ryddig at bestemmelsen om statlige råd og veiledning skilles ut i en egen paragraf, til tross for at også denne oppgaven tilligger fylkesmennene, mens

Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet har instruksjonsmyndighet. Det er da definert et skille mellom kontroll og utvikling som virker hensiktsmessig. Forslaget støttes.

Med hilsen

Jan-Helge Atterås e f
fylkesutdanningssjef

Kristine Novak
leder